

Examenul de bacalaureat național 2019
Proba E. d)
Sociologie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

I TÉTEL

(30 pont)

Irja át a vizsgalapra az alábbi kijelentések helyes válaszának megfelelő betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van!

1. Azok a szervezetek, amelyek a közintézmények alternatíváit jelentik:
  - a. a polgármesteri hivatalok
  - b. az állami iskolák
  - c. a minisztériumok
  - d. a civil szervezetek
2. A vallás intézményesített formája:
  - a. az egyház
  - b. a profán
  - c. a szent
  - d. a közösség
3. Az alkotmányosság felsőbbrendűségének elve, mint a demokratikus állam elve vonatkozik a:
  - a. törvényuralomra
  - b. az állam azon jogára, hogy autonóm lehet
  - c. az államon belüli hatalomszétválasztásra
  - d. az emberi jogok tiszteletben tartására
4. Az a gyakorlat, amely során a társadalomban egy személy hátrányos helyzetbe kerül egy kisebbségben levő felekezethez való hovatartozása miatt, egyik formája a:
  - a. normalitásnak
  - b. szolidaritásnak
  - c. nőgyűlöletnek
  - d. diszkriminációnak
5. A kiskorúaknál enyhe formájú a bűncselekménynek minősítik:
  - a. a tolvajlást
  - b. a nagy kockázatot jelentő kábítószeres forgalmazását
  - c. a profitszerzést
  - d. a terrorizmust
6. Ha egy közalkalmazott kenőpénzt fogad el, akkor ezen tette:
  - a. igazságszolgáltatás
  - b. szegénységből fakad
  - c. korrupció
  - d. istentelenség
7. Az egyén környezetével való interakciója (család, barátok, TV) eredményezte szándékos vagy nem szándékos tanulás részét képezi a:
  - a. formális nevelésnek
  - b. informális nevelésnek
  - c. non- formális nevelésnek
  - d. hivatalos nevelésnek

8. A nemzeti szuverenitás, mint a demokratikus állam alapelve, jelenti:
- az állam azon jogát, hogy saját szabályait felállítsa
  - az állam hatalmainak szétválasztását
  - az alapvető emberi jogok szentesítését
  - a törvényuralmat
9. Azok a szervezetek, amelyek alapja a magántulajdon, de közérdekű célok megvalósítására törekednek:
- a mikroszervezetek
  - az állami intézmények
  - a tanügyi intézmények
  - a civil szervezetek
10. A bűnözés az a gonoszsággal elkövetett, társadalomra nézve veszélyes cselekvés, amelyet büntet:
- a társadalmi törvény
  - a büntetőjog
  - az etikai törvénykönyv
  - az erkölcsi törvénykönyv

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A bal felőli oszlopban a társadalmi kérdéskörre vonatkozó fogalmak vannak feltüntetve, a jobb felőli oszlopban pedig erre vonatkozó igaz kijelentések vannak felsorakoztatva (számozva). Írja a vizsgalapra a bal oldali oszlop betűinek és a jobb oldali oszlop számainak helyes megfeleltetését!

a. Diszkrimináció	1. Két vagy több ember cinkostársi viszonyából származó jogtalan előnyök vagy javak megszerzését jelenti.
b. Konfliktus	2. Arra a helyzetre vonatkozik, amikor az egyénnek hiányzanak a megélhetőséghez szükséges forrásai.
c. Korruptió	3. Olyan helytelen magatartás, amely a mások megkülönböztetéséhez, kiközösítéséhez vagy alsóbbrendűként való kezeléséhez vezet.
d. Szegénység	4. Olyan viselkedési útmutató hiányára utal, amely lehetővé teszi az egyéneknek, hogy cselekvéseik során bizonyos jól meghatározott előírások szerint cselekedjenek
	5. Gazdasági, politikai, etnikai, stb szinten zajló versenyhelyzet fennállása következtében jelenik meg.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget:

A szociológia szempontjából a nevelést, mint a szocializációs folyamatok sajátos esetét értelmezhetjük, amely a társadalom kulturális tartalmainak és eszközeinek intergenerációs átadásában és reprodukálásában áll. A szocializáció során az egyén egy kultúra értékeit és normáit sajátítja el, magatartását a társadalmi elvárásokhoz igazítja.

A fenti szövegrész alapján válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát! 2 pont
- Magyarázza meg, körülbelül fél oldalas terjedelemben, két olyan szociológiai fogalom interakcióba lépésének sajátos módját, amelyre a fenti szöveg utal! 10 pont

3. Érveljen a következő hipotézis mellett vagy ellen: *a család, az iskola megválasztásával, hozzájárulhat bizonyos életszínvonal átörökítéséhez vagy meghaladásához.* **3 pont**
4. Mutassa be a totális intézmények társadalmi jelentőségére vonatkozó saját véleményét! **3 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

1. Pontosítsa a *társadalmi státus* fogalmát! **4 pont**
2. Sorolja fel a referenciacsoport két sajátosságát! **6 pont**
3. Mutasson rá, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, az *informális kapcsolatok* és a *hasonlósági vagy egyenlő felek csoportja* fogalmai közötti összefüggésre! **10 pont**
4. Példázza annak módját, ahogyan a szerepkonfliktus megnyilvánul! **4 pont**
5. Érveljen, körülbelül tíz soros terjedelemben, azon kijelentés mellett mely szerint: *a demokratikus társadalomban az elnyert státus relevánsabb mint a születés általi vagy hozzárendelt státus.* **6 pont**